

Forfatter: [Martin Brun]

Titel: Jeg ligger for Døden, kom og beret mig.

Citation: [Martin Brun]: "Jeg ligger for Døden, kom og beret mig.", i [Martin Brun]: *Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 16*, L.N. Svare, 1771, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_016-shoot-workid1_016_023.pdf (tilgået 12. maj 2021)

Anvendt udgave: Luxdorpha samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 16

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

↩

Jeg ligger for Døden, kom og beret mig.

Og det skedte, ved en Hendelse, at en Præst drog den samme Bei ned, og der han saae hannem, gik han ham afsides forbie.

↩ København,

↩ trykt hos L. N. Svare, boende i Skindergaden, og findes hos hannem tilkiøbs, 1771.

2

3

↩ Det vil maaskee have sin Nytte, om vi i Dag undersøger vore Præsters Van- del. Den har længe kommen os fordækt for, og ikke har svaret til Hensigten og Pligterne, det vigtige Siele-Sørger-Embede fører med sig.

↩ Denne Materie er en Deel delikat; vi vil derfor bruge den mueligste Forsigtighed,

4

↩ 4

↩ ved at betragte Hoved-Stadens præstelige Villighed.

↩ Jeg har kuns bestemt et Ark til denne Materies Afhandling, kan derfor ikke igien- nemgaae alle De Forsømmelser, der løber ind i vore alt for magelige Præsters Handlinger; men da nogle af dem ere saa skændige, at jeg endog undseer mig ved at tænke paa, at de ere til, vil vi afmale dem med de rette Farver:

↩ Skal vi troe, at en Deel af vore Præ- ster har saa nedrigt et Hierte, at de allene har søgt, at faae Kiolen paa, for at faae magelige Dage, og forfalde plat til en saa syndig og

5

↩ 5

↩ skammelig Dorskhed og Ligegyldighed i den vigtige Sag at pleie Siele? Eller skal vi troe (vi har temmelig stærk Grund dertil) at en alt for stor timelig Fordeel og alt for rige Indkomster har gjort det Sieliske hos dem uendelig sløv, saa at de allene er og vil ansees af enhver, der kan indsee deres skiødesløse Vandel, for alt for legemlige Mennesker. Bør de ikke ved alle Lei- ligheder stræbe at vedligeholde den Fortroelig- hed, retsindige og gudfrygtige Siele har til dem? Hvem passer sig bedre til at tale med os, naar Herren har behaget, at lægge os paa vor syge Seng, end en retsindig Præst? Og er der vel nogen Begivenhed, hvor vi hellere ønsker og rimeligst venter nogle kraftige Guds Ord af en redelig Præst, end imens vore Sygdomme varer?

6

↩ 6 Har vi ikke Ret til at fodre vores Præsters uegennyttige Omhyggelighed i de høitidelige Timer hvorudi vi formoder, at vor Siel vil forlade vores Legemer, og skal kaldes ind for den almægtiges Ansigt? Og vil vore Præster vægre sig ved, at indfinde sig ved disse trængende Leiligheder, fordi det behager den Almægtige, at vælge Natten til den Tid, da han vil fodre en Patients Siel ud af Verden? Skal Lazari Træ-Stoel skille ham ved

en ret- sindig Præstes trøstende Tale, fordi han ikke kan skaffe Præsten en Fløiels Kanapee at sidde paa? Kiere Præstemænd! hvordan sørger I for vore Siele, naar I ansee det for en For- mastelse imod den Ære, man skylder Eders Høiærværdighed, at vi nødes til, at banke paa

7

✂ 7

✂ Eders Porte undertiden om Natten? Er der vel nogen af os, der veed, om vi om Natten eller om Dagen skal komme til at trænge til eders Hielp? I begriber jo lettelig, kiere Præste-Mand, at vi gjerne ønskede, aldrig at bryde eders Søvn, ved de sørgelige Leiligheder, naar Sot og Sygdom har angrebet vore Legemer; og er det vel et got Kiendetegn paa Eders Nidkierhed og Omhyggelighed i Siele-Pleien, at I vægrer Eder ved, at berette en Syg, naar denne Forretning treffer ind om Natten.

✂ Man har forsikret os paa, at et stakkels sygt Menneske, der længtes hiertelig efter een af Eder forleden Nat, for at meddele det Sa-

8

✂ 8

✂ kramentet, maatte høre til sin største Bedrø- velse, hvorledes Eders haardhiertede og slette Underhaveude havde affærdiget dets Bud.

✂ En sagde: skammer I eder ikke, at banke saa sildig paa Præstens Port? (Klok- ken var den Gang 11ve), en anden skreg ud igiennem den lukte Port, som desværre ikke blev aabnet for Budets Forhaabninger: Er det nu Tid paa, at komme til Præsten?

✂ Den tredie svarte: præsten befinder sig ikke ve! — kan altsaa ikke komme. Den fierde sagde: (hvem veed, om det var sandt?) at Præsten var til Giæst, og havde andet at tænke paa, end at berette Folk.

9

✂ 9 Saaledes blev Patientens Bud affærdiget hos de fleste. Fortællelsen siger videre, at Budet kom hen til en af de tydske Præster, som vi takker hiertelig paa den Syges Vegne for hans Svar, som var dette: jeg vil gjerne strax komme, hvis patienten kan forstaae tydsk.

✂ Omsider traf Budet hen til en vis Præst i H. — Sogn, som Verden kiender, at være en redelig og retsindig Mand; han gik ikke afsides forbi, men kom hid ned til Patientens største Glæde.

✂ Men nu spørger vi: Kunde Patienten ikke imidlertid have død, og hvem skulde vi

10

✂ 10

✂ saa beskyldte for en Forsømmelighed, i en af de vigtigste Forretninger, uden vore Præster?

✂ Nu ønsker vi derfor, at vide til Grunde, om Præsterne havde Skyld, eller deres slette Underhavende; havde Præsterne Skyld, da bejamrer og beklager vi, at de ikke vil have den Kierlighed og Omhue for vore Siels, at umage sig til os om Natten, og ønsker, at Herren vilde give dem Naade til herefter mere, og alvorligere, at iagttage de væsentligste Pligter af deres saa vigtige Embede, da Herren har sadt dem til at vaage over vore Siele, at de maatte gjøre det herefter med Glæde og ikke med Suk, Vegren og Fortrødenhed.

11

✂ 11

✂ Havde deres Underhavende Skyld, da vilde vi hiertelig udbede os den Kierlighed af vore Præster, at de aldrig mere vilde tillade en ugudelig og haardfør Gaards Karl, den Myndighed, at affærdige vore dem tilsendte Bud, naar Herren har paalagt os Korset, og at vores Præster vil befale alle deres Underhavende og Tyende, at føre vore Bud lige til Præsten selv, og høre hans eget Svar, give Gud, det altid maae være christeligt og overeensstemmende med den Fortroelighed og Kierlighed, vi saa gjerne ønskede, at maatte faae Leilighed til at beholde til dem.

✂ Kiere Præster!

✂ Det seer ynkeligt ud med vor kiere Religion og Gudsdyrkelsen; den faaer hver Dag et

12

X 12

X nyt Knæk. Anvender dog alle Eders Bønner og Møier paa at ophielpe den, førend den gandske kuldkastes; undsee Eder ikke ved, og frygter ikke paa saa utidig en Maade for Straf eller Fængsler, Trusler eller mavre Indkomster; opbygger det danske Zions forfaldne Mure, førend Menneske-Fienden faaer udsaaet al sin Klinke.

X Lader Sandheden høre paa de Tider og de Stæder, hvor Herren har givet Eder Magt og Myndighed at tale! Frygter ikke for at lade Lovens Torden rulle over de Mægtiges stolte Hoveder! Herren er mægtigere end dem alle. I Bisper, Provster og Præste! forener Eders Bønner og Forbønner! den Retfærdiges Bøn

13

X 13 formaaer meget, naar den er alvorlig; med hvad andet Vaaben skal vi afvende det Uveir, der truer det kiere Dannemark, uden med vo- re brændende Bønner? liler, imens det er Tid, førend Herren flytter sin Lyse-Stage reent og aldeles fra os. Mørkhedens Fyrste løber i fuld Trav med vor Let-Tro til sit Hel-vede; men lader os rive ham Byttet af Hæn-derne! gjører Eders muelige dertil! I, som Præster ere net op kaldede til, at forstyrre Sa- tans Rige, Nu vil Verden saa gjerne sove, men I have jo mange Maader at vaagne Folk paa; et tidig Snert af Lovens Riis kan ofte vaagne Synderen, naar han ligger og strækker sig paa sit Lasters Leie. Den søde og rørende Klang af Evangelii Lokke-Stæmme kan giø-

14

X 14

X re en hastig og salig Forandring paa Synderens Hierte.

X Sandheder, talte i en oprigtig Aands Reenhed har mere at sige hos Synderen, end man mange Gange tænker. Det er mueligt, at mange af vore frekke Umennesker kan endnu falde ned med en forskrækket Stokmester, og raabe: Hvad skal jeg gjøre, at jeg kan blive salig. O! forhaler ikke dette vigtige Svar: troe paa den Herre Jesum, saa skal du blive salig.